

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Yrittäjän arvonlisävero-opas

Huovinen, Mella

2015 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Yrittäjän arvonlisävero opas

Huovinen Mella
Liiketalous
Opinnäytetyö
Marraskuu, 2015

Huovinen, Mella

Yrittäjän arvonlisävero-opas

Vuosi

2015

Sivumäärä

33

Opinnäytetyö on tehty yrittäjälle arvonlisäveroista kootuksi oppaaksi. Oppaaksi siitä kuinka liiketoiminta muutetaan arvonlisäverovelvolliseen toimintaan. Toimeksiantaja toivoi saavansa tiiviin tietopakettin kuinka toimia, mitä huomioida, alkaessa suunnittelemaan liiketoimintaa arvonlisäverovelvolliseksi.

Tutkimukseen on haastateltu yhteistyöyrityksen toimitusjohtajaa sekä yhden hengen työllistävän tilitoimiston toiminimen ylläpitäjää. Heidän avustuksellaan on mietitty mitä asioita voisi tässä työssä nostaa esille, sekä mitä asioita voisi karkeasti jättää työstä kokonaan pois.

Tämä on tutkielma, jossa on käytetty laadullisia tiedonkeruumenetelmiä, kuten kirjallisuus- ja internetlähteitä. Haastattelumenetelmänä on käytetty lomakehaastattelua eli strukturoitua haastattelua, jossa haastateltava on vastannut ainoastaan ennalta laadittuun kysymysluetteloon. Näiden lisäksi on pidetty useita istuntoja, joissa keskustelu on ollut monipuolisempaa sekä vapaampaa. Haastattelujen vastauksia on käytetty tutkielman kohtien täydentämiseen ja apuna siinä mitä asioita tutkielmassa on nostettu esille.

Asiasanat: Arvonlisävero, liiketoiminta, yrittäjä, yrittäjä

Huovinen, Mella

Entrepreneur's Guide to Value Added Tax

Year	2015	Pages	33
------	------	-------	----

This thesis is a guide for entrepreneurs, focusing on value added tax. This thesis guides the change from small business to an environment where VAT is rendered. The commissioner wanted to receive a compact guide to planning the business to be compatible with VAT regulations.

The chief executive officer of the commissioner partner and an accounting firm owner were interviewed for this thesis. With their assistance, essential key points were determined for this project and less important points excluded.

This thesis is based on qualitative data acquisition methods, such as literature and internet source review. The chosen interview method used in this project is questionnaire. The interviewees have answered the questions. Additionally, several discussion sessions were held for data acquisition with the interviewees in an unofficial atmosphere. The data of the interviews was used to complete and clarify the key points of this thesis.

Keywords: Business, entrepreneur, entrepreneurship, Value Added Tax

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Suunnittelun oppaan toimintaympäristö	6
3	Näkökulmia arvonlisäverotukseen	7
	3.1 Verollista vai verotonta	10
	3.2 Arvonlisäverotuksen ulkopuolinen toiminta	12
	3.3 Pienen kirjanpitovelvollisen helpotukset	13
4	Arvonlisäverotusoppaan suunnitteluprosessin kuvaus	14
	4.1 Alkutilanne	14
	4.2 Suunnitteluvaihe	15
	4.3 Oppaan keskeiset sisällöt	15
	4.4 Oppaan arviointi.....	16
5	Johtopäätökset	16
	Lähteet	19
	Liitteet.....	20

1 Johdanto

Pyrin työssäni ottamaan esille arvonlisäverollisia seikkoja yrityksen toiminnassa sekä suunnittelussa. Pyrin herättelemään kysymyksiä ja niihin vastauksia. Arvonlisävero on asiana suuri ja monimutkainen, eikä minkäänlainen käyttöopas yksinään pysty kaikkea siihen liittyviä asioita kiteyttämään. Itse olen yrittänyt liittää työhöni monista eri arvonlisäveroon liittyvistä asioista keskeisimpiä asioita jotka ovat yhteistyöyritykselle, sekä samalla myös minulle itselle olleet vielä epäselviä. Työn tarkoituksena on selvittää yhteistyöyrityksen herättämiin kysymyksiin vastauksia. Tarkemmin mitä kaikkea yhteistyöyrityksen tulisi ottaa huomioon jos muuttaisi toimintansa arvonlisäverovelvolliseksi. Tavoitteena on antaa tietoa mistä pisteestä on aloitettava, kuinka toimia ja mitä huomioida. Antaa taustatietoa arvonlisäveron käyttäytymisestä, sekä vaatimuksista. Tuloksena on arvonlisävero-opas. Olemme listanneet yhteistyöyrityksen kanssa asioita, jotka ovat vielä tänä päivänä olleet epäselviä. Asioita joihin työn toimeksiantaja on halunnut saada lisäselvennystä, sekä varmuutta, jo tiedossa oleviin asioihin. Näin ollen opas toimii käytännön oppaana vaiheittain, kun siirrytään arvonlisäverovelvolliseen liiketoimintaan.

Arvonlisävero kulkee käsikädessä monessa eri yhtiömuodossa monissa eri tilanteissa. Yksiselitteisesti arvonlisäveroa ei pysty selkeyttämään ellei kohdista tietojaan tietynlaiseen tilanteeseen. Itse omaan työelämäni viitaten sekä yhteistyöyrityksen tarpeet huomioon ottaen olen päättänyt kokoamaan pienen suhteellisen yksinkertaisen oppaan. Tämä on se ensimmäinen heräte kun aletaan miettimään arvonlisäveroa. Oppaan avulla pystyy jatkamaan tiedonkeruuta syventyen sille oman yrityksen, sen hetkisellem tarpeelle

2 Suunnitellun oppaan toimintaympäristö

Opinnäytetyöni on tehty isännöinti- ja rakennusteknisiä palveluita tuottavalle yritykselle. Tämän lisänä on sivussa pyritty vastaamaan pienen tilitoimiston palveluita tuottavan yrityksen epäkohtia herättävien asioiden, sekä kysymysten selventämiseen.

Idea ja tilaus opinnäytetyölle lähti toimeksiantajan tarpeesta saada perehdytys ja apuväline siihen, kuinka muuttaa liiketoimintansa arvonlisäverovelvolliseksi. Tällä hetkellä yhteistyöyritys ei ole arvonlisäverovelvollinen mutta tarkoituksena on laajentaa toimintaa siten, että vähäinen liiketoiminta laajenee, jolloin vähäisen toiminnan raja 8 500 euron ylittyy säännöllisesti ja huomattavasti.

Rajan ylityksessä on huomioitava että jos myynti ylittyy kesken tilikauden, on vero suoritettava koko tilikauden myynnistä. Kun raja huomataan ylittyvän, on yrityksen ilmoitettava arvonlisäverovelvolliseksi. ”Verohallinto rekisteröi alv-velvolliseksi takautuvasti tilikauden alusta. Jos verollinen toiminta on alkanut kesken tilikautta, alv-velvolliseksi rekisteröidään

toiminnan aloittamispäivästä. Takautuvan rekisteröinnin yhteydessä on maksettava arvonlisävero viivästyskorkeineen ja annettava kausiveroilmoitukset kohdekausittain. Määräpäivän jälkeen annetuista kausiveroilmoituksista menee myöhästymismaksu. Onkin hyvin tärkeää, että tilikauden myyntien määrä arvioidaan realistisesti, kun arvioidaan, ylittyykö 8 500 euron raja vai ei.” (Fi/ Yritys- ja yhteisoasiakkaat.)

Työni tarkoituksena on olla käytännön oppaana etenkin yhteistyöyritykselle, sekä muille samassa tilanteessa oleville yrityksille, jotka suunnittelevat liike-toiminnan muuttamista arvonlisäverovelvolliseen toimintaan. Olla apuna siinä mitä asioita tulisi ottaa huomioon prosessin suunnittelussa ja mistä lähteä työstämään liiketoiminnan muuttamista. Aihe on todella laaja, ja haasteelliseksi tekee arvonlisäverossa tapahtuvat muutokset. Tästä syystä olemme yhteistyöyrityksen kanssa päätyneet siihen että aihe rajataan vain niihin epäkohtiin, jotka tällä hetkellä yritykselle ovat vielä epäselviä. Opinnäytetyö toimii siis oppaana eritoten yhteistyöyritykselle, siitä kuinka muuttaa liiketoimintaansa arvonlisäverovelvolliseksi. Työn aiheet on koottu yhteistyöyrityksen toivomiin asiapiireihin

3 Näkökulmia arvonlisäverotukseen

Suomen verojärjestelmä pohjautuu pitkälti kahteen suureen veroon, tuloveroon ja arvonlisäveroon. Arvonlisävero on ensisijaisesti kulutusvero, jossa yritys on kantajana. Yritys perii asiakkailtaan arvonlisäveron myyntihinnassaan ja vähentää maksamansa arvonlisäveron tilitettävästä summasta. (Leppiniemi & Kykkänen 2001, 73 -74.) Nykyisessä muodossaan arvonlisävero on kulutusvero, jota maksetaan tavaroiden ja palveluiden ostamisesta. Lopullinen veron maksaja on kuluttaja, mikä tarkoittaa sitä, että arvonlisävero on yrityksille vain pelkkä läpikulkuerä.

Arvonlisäverotus perustuu kirjanpitoon. Arvonlisäverolaissa on säädetty kirjanpito järjestettäväksi niin, että veron määrään vaikuttavat liiketapahtumat ovat siitä helposti luettavissa sekä tarkastettavissa. Arvonlisäveron tilittäminen asettaa monia vaatimuksia kirjanpidolle. Ensinnäkin arvonlisäveron tilittäminen tapahtuu kuukausittain; tilitystahti on tiheämpi kuin mitä kirjanpitolaki kirjanpidon hoitamisen ajantasaisuudelta edellyttää, puhutaan kuukausittaisesta kirjanpidosta. Arvonlisäverotus asettaa myös kirjanpitolain ylittäviä vaatimuksia tositteelle muun muassa hyödykkeen ja liiketapahtuman toisen osapuolen yksilöinnin osalta. Tositteessa, toisin sanoen laskussa, tulee ilmetä verokannat, mihin hyödyke on sekä mahdolliset osallistujat. Kirjanpito on järjestettävä niin, että eri verokantaiset ostot ja myynnit voidaan luotettavasti ja vaivattomasti todeta. Näistä selkeä esimerkki on tavaratalojen kuitit, verokannat ovat omilla riveillä kuitin alaosassa. Yleisellä tavarantoimittajan ja palvelumyynnillä on oma verokanta. Alennetut verokannat ovat elintarvikkeisiin ja rehuihin soveltuva verokanta. Alinta verokantaa sovelletaan henkilökuljetuksiin ja

majoituspalveluihin, liikuntapalveluihin, kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien pääsymaksuihin, lääkkeisiin, kirjoihin sekä televisiolupamaksuun. Eri verokannat muuttuvat satunnaisesti vuosittain ja ne tulee tarkistaa verottajalta joka vuosi. Arvonlisäverottomia ovat muun muassa sairaanhoitopalvelut, lastenhoitopalvelut ja osa koulutuksista. (Leppiniemi & Kykkänen 2001, 79 - 83.)

Arvonlisäverotusta koskevat kirjaukset voidaan hoitaa joko brutto- tai nettokirjausmenettelyä soveltaen. Menettelytapoja voidaan soveltaa myös rinnakkain. Bruttomenettelytavassa kirjanpitoon merkittävät ostot ja myynnit sisältävät arvonlisäveron. Nettokirjausmenettelyssä myynnit ja ostot merkitään kirjanpitoon arvonlisäverottomin hinnoin, jos myyntihinnasta on tilitettävä arvonlisävero ja jos ostomenoon sisältyvän arvonlisäveron saa vähentää tilitettävästä arvonlisäverosta. Nettokirjausmenettelytavassa arvonlisävero kirjataan juoksevasti luonteensa mukaisesti arvonlisäverovelaksi tai-saamiseksi. Nettomenettelytapaa sovellettaessa arvonlisävero erotetaan tulon- ja menonsiirtona kuukausikohtaisesti arvonlisäverovelaksi tai-saamiseksi. Silloin kun myyntihintaan sisältyy tilitettävä arvonlisävero, liikevaihto on ilmoitettava tuloslaskelmassa arvonlisäverottomana. Samalla tavalla ostomenot ja varastojen muutokset on esitettävä arvonlisäverottomina, jos ostoihin sisältyvän arvonlisäveron saa vähentää tilitettävästä arvonlisäverosta. (Leppiniemi & Kykkänen 2001, 82 - 87.)

Yksinkertaisesti kirjanpidossa osto tiliöidään kirjanpitoon tositteella, jossa eritellään osto, hinta, päivämäärä, sekä oston arvonlisävero eritellään summasta. Kuukauden lopussa ostoista eritelty arvonlisävero tilitetään arvonlisäverosaamiseksi. Myynnissä käytetään samaa menetelmää, mutta toisinpäin ja myynnin arvonlisävero on arvonlisäverovelkaa, joka vähentää, taikka suhteutetaan ostoihin ja pyritään siihen että kuukaudessa ei tulisi arvonlisäverovelkaa. Arvonlisävero tilitetään lähtökohtaisesti suoriteperusteisesti. Tästä syystä arvonlisäveron määrään vaikuttavia tilejä on käytännöllistä hoitaa myös juoksevassa kirjanpidossa suoriteperusteisesti. Arvonlisäverotuksessa on mahdollista jonkin verran poiketa suoriteperusteesta. Tilikauden aikana arvonlisävero saadaan suorittaa ja vähentää siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana ostajaa on laskutettu toimitetusta tavarasta tai suoritetusta palvelusta. Laskutusperustetta on siis mahdollisuus soveltaa. Ellei erillistä veloitusta käytetä, vero saadaan suorittaa ja vähennys tehdä tilikauden aikana siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana tavaran tai palvelun hinta tai sen osa on maksettu. Arvonlisäverolaskenta on oikaistava suoriteperusteiseksi tilikauden viimeiselle kalenterikuukaudelle. (Leppiniemi & Kykkänen 2001, 73 - 75.)

Tärkeää on että kuukausikohtaiset menot sekä tulot kirjataan kyseiselle kuukaudelle jolloin tapahtuma todellisuudessa on tehty. Tilikausi suljetaan vasta kun kaikki kulut ja menot on siltä kuukaudelta suoritettu. Jos tiedossa on menoja jotka kuuluvat kyseiselle kuukaudelle on

suotavaa ennakoida nämä ja kirjata ne ennakkoon kirjanpitoon, mikäli tilikautta ollaan sulkemassa. Arvioida nämä kulut, jolloin heitto kuukauden sisällä ei kasva liian suureksi, joka edesauttaa kirjanpidossa seuraamaan todellista talouden tilannetta. Tämä menetelmä auttaa myös siinä että kuukausikohtaiset kulut eivät kasaannu jollekin erinäiselle kuukaudelle, vaan pysyy suhteellisen samana, joka vaikuttaa verojen tilitykseen. Jos yritys ottaa omaan käyttöön myytäväksi tarkoitetun tuotteen tai hyödykkeen, on arvonlisäverotuksen kannalta selvitetävä, onko siihen sisältyvä arvonlisävero uudessa käyttötarkoituksessaan vähennyskelpoinen vai muuttuuko se vähennyskelvottomaksi. Arvonlisäverolaissa omaan käyttöön ottaminen rinnastetaan myyntiin, jolloin siitä on suoritettava arvonlisävero. Jos myytäväksi tarkoitettu hyödyke otetaan käytettäväksi arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiseen toimintaan, kysymyksessä ei katsota olevan arvonlisäverolain tarkoittama omaan käyttöön ottaminen. (Leppiniemi & Kykkänen 2001, 76 - 76.)

Omaan käyttöön ottamisena pidetään muun muassa tavaran tai palvelun ottamista yksityiseen kulutukseen, sen luovuttamista käypää arvoa huomattavasti alemmaa vastiketta vastaan, sen siirtämisestä muuhun kuin arvonlisäverolaissa tarkoitettuun vähennykseen oikeuttavaan käyttöön taikka tavaran käyttötarkoituksen muuttamista siten, ettei arvonlisäverotuksessa ole vähennysoikeutta. Silloin kun tehdään arvonlisäverolain tarkoittama myyntinä käsiteltävä omaan käyttöön otto, suoritettava arvonlisäveroa vastaava määrä kirjataan toisaalta arvonlisäverovelkatilille ja toisaalta sille menotilille, jolle se muuntuneen luonteensa mukaisesti kuuluu. Esimerkkinä jos kiukaanmyyntiyritys rakentaa itselleen edustuskäyttöön saunan, niin sinne tuleva kiuas tulee omaan käyttöön. (Leppiniemi & Kykkänen 2001, 76.)

Pysyvien vastaavien hankintoihin sisältyvän arvonlisäveron saa vähentää, kunhan hankittua hyödykettä käytetään arvonlisäverollisessa liiketoiminnassa. Esimerkiksi jos yritys tarvitsee käytössään pakettiautoa, on se vähennyskelpoinen kun sitä ilman ei voida liiketoimintaa harjoittaa. Mutta henkilöauton hankinta-meno on vähennyskelvoton, jos sitä osittainkin käytetään muussa kuin liiketoiminnassa. Arvonlisäveroa ei saa siis vähentää kun henkilöautoa käytetään osittain työntekijän palkitsemiseen liittyvänä työsuhteautona. (Leppiniemi & Kykkänen 2001, 77.) Henkilöauto voi olla vähennyskelpoinen esimerkiksi silloin kun auto on kaikkien työntekijöiden käytettävissä ja sitä käytetään liiketoiminnan harjoittamiseen, vaikkapa it-alalla asiakkaiden keikkahuoltojen käymiseen ja samalla varaosien kuljettamiseen. Kun hankinta on vähennyskelpoinen, on siihen liittyvät menotkin vähennyskelpoisia. Esimerkiksi liiketoimintaan liittyvän pakettiauton; polttoaineet, huollot, pesut, sekä huoltotarvikkeet ovat myös vähennyskelpoisia. Yritykselle, esimerkiksi toimitusjohtajan henkilökohtaiseen käyttöön ostettu auto ei ole vähennyskelpoinen, eikä siihen liittyviä kulujakaan voi vähentää. Tällöin kirjanpidossa ne kirjataan täydellä summalla arvonlisäveroineen.

Kun arvonlisävero vähennetään niiden pysyvien vastaavien hankintamenoista, joiden osalta vero on vähennyskelpoinen, poistot tulevat tältä osin arvonlisäverottomiksi. Esimerkiksi jos yritys hankkii työvälineeksi tietokoneita, ne voidaan vähentää verotuksessa. Mutta näiden poistot arviolta kolmelta vuodelta on tehtävä verottomina. Jos vero ei ole vähennyskelpoinen, se jää lopullisesti osaksi hyödykkeen hankintamenoa. Tällöin osin myös poisto sisältää arvonlisäveroa. (Leppiniemi & Kykkänen 2001, 77.)

Yhteisökaupan yleisperiaate on että tavara myydään toiseen EU-maahan vero-vapaasti ja tavara ostetaan toisesta EU-maasta verollisesti. Periaate on määränpääperiaate, joka johtaa siihen että arvonlisävero määräytyy sen maan arvonlisäverosäännösten ja arvonlisäverokannan mukaisesti, jossa tavara kulutetaan. Yhteisökaupan periaatteita sovelletaan myös tavarahan kohdistuviin työsuorituksiin sekä välityspalveluihin ja tavarahan kuljetuksiin. (Leppiniemi & Kykkänen 2001, 77.) Myynnissä myynti kirjataan arvonlisäverottomana yhteisöpalvelumyyntiin, jolloin tositteella ei ole veroja. Ostossa toimitaan samalla tavalla. EU:n ulkopuolelta tulevassa ostossa arvonlisävero kirjataan tositteelle kokonaisuudessa ja veroilmoituksessa nämä ostot merkitään sille varatulle kohdalle oston arvonlisäveron osuudesta, ulkomaan ostoina. Ostoa ei saa vähentää kirjanpidossa. Arvonlisäverotuksen kuukausittaiseen valvontailmoitukseen on merkittävä erikseen tavarahan myynti ja ostot toiseen EU-maahan ja EU-maasta. Vaikka tavarahan kohdistuvia palveluita käsitellään yhteisömyyntien tavoin, niitä ei ilmoiteta valvontailmoituksessa yhteisömyynteinä; yhteisömyynnissä on kysymys tavarakaupasta. Kirjanpito on järjestettävä niin, että siitä voidaan erottaa arvonlisäverotuksen ilmoittamisvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Näitä on kirjanpidossa helpottamassa omat tiliöinnit. (Leppiniemi & Kykkänen 2001, 77 - 78.)

3.1 Verollista vai verotonta

Arvonlisäverotuksen kannalta taloudellinen ja muukin toiminta voidaan jakaa kolmeen omaan osa-alueeseen: arvonlisäverolliseen toimintaan, toimintaan, joka kuuluu arvonlisäverolain soveltamisalaan mutta ei aiheuta veron maksuvelvollisuutta, ja arvonlisäverotuksen ulkopuoliseen toimintaan. Toiminta joka ei aiheuta veron maksuvelvollisuutta, kutsutaan nollaverokannan alaiseksi toiminnaksi. Tällöin verovelvollisella on oikeus tehdä ostoistaan vähennys tai saada maksamansa vero takaisin palautuksena. Myynneistä ei tarvitse maksaa arvonlisäveroa. Arvonlisäverotuksen ulkopuolinen toiminta ei oikeuta vähennykseen eikä aiheuta veronmaksuvelvollisuutta. (Murtomäki 2008, 7 - 8.) Arvonlisäverolain pääsäännön mukaan arvonlisäveroa suoritetaan liiketoiminnan muodossa Suomessa tapahtuvasta tavaroiden ja palvelujen myynnistä sekä Suomessa tapahtuvasta tavarahan maahantuonnista, yhteisöhankinnasta ja tavarahan siirrosta vapaa-alueelta tai vapaavarastosta. Veroa suoritetaan myös auto-verolle sekä kiinteistöhallintapalvelun ottamisesta omaan käyttöön. (Murtomäki 2008, 8 - 9.)

Arvonlisäverolaissa on tavaralla ja palvelulle omat määritelmät. Tavara on aineellinen irtain tai kiinteä esine sekä sähkö, kaasu, lämpö, kylmyys ja muita verrattavia energiahyödykkeitä. Palvelulla tarkoitetaan kaikkea muuta, mitä voidaan myydä liiketoiminnan muodossa, kaikki mikä ei ole tavaraa on palvelua. Tavara ja palvelu ovat poikkeuksetta aina selkeästi erotettavissa toisistaan. Ongelmatilanteita liittyvät irtaimeen esineeseen kohdistuviin työsuorituksiin. Irtaimen esineen valmistaminen, suunnittelu, ja kokoaminen ovat palvelun myyntiä silloin, kun ostaja toimittaa materiaalin myyjälle. Jos materiaaleista vain osa tulee ostajalta, on tapauskohtaisesti ratkaistava, onko kyseessä tavarain vai palvelun myyntiä. Korjaustyön ollessa niin laaja että korjauskustannukset ylittävät entisen esineen arvon, on kysymys useimmiten tavarain mynnistä. Tavarain pakkaustyö on palvelun myyntiä. Tavarain vuokraus on pääsääntöisesti palvelun myyntiä. (Murtomäki 2008, 8 - 10.)

Arvonlisäverollisuuden aiheuttavan tavarain tai palvelun myynnin on tapahduttava liiketoiminnan muodossa. Sitä, mitä liiketoiminnan muodolla tarkoitetaan, ei ole määritelty laissa. Myynti tapahtuu liiketoiminnan muodossa silloin kun myynti kohdistuu ennalta rajoittamattomaan tai laajahkoon asiakaspiiriin. Tai kun toiminta on suunnitelmallista ja se tapahtuu ansiotarkoituksessa. Toiminta on jatkuvaa ja sitä harjoitetaan kilpailuolosuhteissa. Myydyt tavarat kilpailevat tavanomaisten kulutustavarain kanssa. Jonkin näiden yksittäisten kriteereiden puuttuminen ei estä katsomista liiketoiminnaksi, vaan arviointi suoritetaan kokonaisuuden arviontina. Toiminnan vaikuttaessa kilpailuolosuhteisiin, se voidaan yleensä katsoa tapahtuvan myös liiketoiminnan muodossa, Liiketoiminnan vaatimus on ulotettu vain tavarain ja palveluiden myyntiin, esimerkiksi tavarain maahantuonnin ei tarvitse tapahtua liiketoiminnan muodossa, jotta siitä olisi suoritettava arvonlisäveroa. (Murtomäki 2008, 8 - 10.)

Verotonta ulkomaankauppaa ja niin sanottua nollaverokannan alaisten tavarain ja palveluiden myyntiä harjoittavilla on oikeus saada takaisin hankintoihin sisältynyt arvonlisävero. Palautukseen on oikeus vain arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröityneellä elinkeinoharjoittajalla. Myös sellainen elinkeinoharjoittajalla, joka harjoittaa pelkästään palautukseen oikeuttavaa toimintaa, on oikeus rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi. (Murtomäki 2008, 8 - 10.)

Hankintoihin sisältyvät verot vähennetään kuukausittain tilitettävästä verosta. Tilanteessa jossa tilikaudelta vähennettävät verot ovat suuremmat kuin myynneistä suoritettavat verot, palauttaa verovirasto vähentämättä jäävän veron ennakopalautushakemuksen perusteella kuukausittain elinkeinoharjoittajalle. (Murtomäki 2008, 10.)

Nollaverokantaista myyntiä ovat vähintään kuukauden ajaksi tilattujen lehtien myynti yleisesti tilattuina myytävien lehtien luovuttaminen ilmaiseksi vähintään kuukauden ajaksi. Vesialusten myynti, vuokraus ja rahtaus, joiden rungon suurin pituus on vähintään 10 metriä ja rakenne ei vastaa pääasiassa huvi- tai urheilukäytön tarpeita. Näihin aluksiin kohdistuvien työsuoritusten ja myös näiden yhteydessä asennettujen tavaroiden myynti on nollaverokannan alaista myyntiä. Kullan myynti keskuspankille ja sijoituskullan myyntitilanteet luokitellaan nollaverokannan myyntiin, samoin kuin tavaroiden ja palveluiden kansainvälinen kauppa. Tähän luokitellaan myös verovarastointimenettelyssä, vapaa-alueella tai vapaavarastossa olevan tavaran tai siihen kohdistuvan palvelun myynti.

Oikeus on myös tehdä vähennys tai saada palautus ulkomailla tapahtuvaa myyntiä varten Suomesta ostamiensa tavaroiden tai palveluiden osalta. Oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu vähentää, jos kyseinen ulkomailla tapahtuvan myynti olisi tapahtunut Suomessa. (Murtomäki 2008, 10 - 11.) Verovelvollisuus tarkoittaa sitä, että on velvollinen tilittämään myyneistään arvonlisäveron valtiolle ja oikeutettu vähentämään liiketoiminnallisiin ostoihin sisältyneen arvonlisäveron. Pääasiassa verovelvollinen on sellainen yritys, tai yhteisö, joka harjoittaa itsenäistä myyntiä, tavaroiden maahantuontia ja tavaroiden yhteisöhankintoja.

3.2 Arvonlisäverotuksen ulkopuolinen toiminta

Arvonlisäverollisen myynnin ulkopuolelle on jätetty tiettyjä toimialoja sekä tavaroita että palveluita. Näitä aloja ovat terveyden- ja sairaanhoito, sosiaalihuolto, julkisen vallan valvoma koulutustoiminta, rahoituspalvelut, vakuutus-palvelut sekä kiinteistöjen vuokraaminen. Osa näistä ulkopuolelle jääneistä tavaroista ja palveluista on kuitenkin sellaisia, että niiden osalta voidaan hakeutua verovelvolliseksi. (Murtomäki 2008, 11.)

Terveyden- ja sairaanhoito on verotonta ja verottomuus koskee sekä julkista että yksityistä toimintaa. Selkeänä esimerkkinä toimii tässä tapauksessa lasten päivähoidosta tulevat maksut. Verovapauden laajuuden määrittelyssä lähtökohtana on, että verovapaan terveyden- ja sairaanhoidon tulee olla yhteneväinen ja yhteiskunnan tuen piiriin kuuluvan hoidon kanssa. Verotonta ei ole kauneudenhoito, yleinen virkistäytyminen tai muu sen tapainen toiminta. Sosiaalihuollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten huollosta, lasten päivähoidosta, vanhusten huollosta, kehitysvammaisten huollosta, vammaisten palveluista ja tukitoimista, päihdehuollosta sekä muusta tällaisesta toiminnasta. Sosiaalipalveluiden arvonlisäverotuksessa ohjeen mukaan verottomia ovat rekisterissä olevan palveluntuottajan myymät sosiaalipalvelut, jotka yhteisö maksaa kokonaan tai osittain. Tällöin myös asiakkaan maksama osuus on verotonta. (Murtomäki 2008, 11 - 12.)

Päivähoidon toiminta on verotonta. Eli laskut lähtevät verottomina ja niistä tulleet suoritteet kirjataan myös verottomina. Kuitenkin esimerkiksi kaikki hankinnat päivähoitoon saadaan vähentää ostoista arvolisäveron osuus, kuten muissakin liiketoiminnoissa.

Koulutus joka on lain nojalla järjestetty tai lain nojalla valtion varoin tuettu koulutus jää verotuksen ulkopuolelle. Verotonta koulutusta on yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, taiteen perusopetus sekä korkeakouluopetus. Yksityisen yrityksen järjestämä koulutus on poikkeuksetta lähes aina verollista toimintaa. Työntekijän osallistuessa liiketoimintaan liittyvään koulutukseen on verollista sekä vähennyskelpoinen yritykselle. Liiketaloudellisiin perusteisiin järjestetty tai vapaa-ajan viettoon tai harrastuksiin liittyvä toiminta kuten auto-, tanssi-, hiihto- ja ratsastuskoulu ovat verollisia. Rahoituspalvelut ovat myös verottomia. Näitä ovat muun muassa varainhankinta, luotonantajan harjoittama luoton hallinta, maksuliike, valuutan vaihto, arvopaperikauppa sekä takaustoiminta. (Murtomäki 2008, 12 - 13.)

Vakuutuspalveluiden myynti ja välitys on verotonta toimintaa. Näiden lisäksi myös vakuutushakemusten käsittely, vakuutuksen voimassaoloaikana välittömästi vakuutukseen hoitoon liittyvä palvelu, eläke ja vakuutuskorvauksia koskevat ratkaisu-, laskenta- ja päätöspalvelut. Esiintymispalkkiot ja tekijänkorvaukset ovat myös jätetty arvonlisäverotuksen ulkopuolelle. Näitä ovat laulajat, soittajat, näyttelijät, esitelmäsihtijät ja juontajat. Veroa ei suoriteta esiintyvän taiteilijan, muun julkisen esiintyjän tai urheilijan palkkiosta, eikä esiintyjän välityksestä. Muita verotuksen ulkopuolella jääviä palveluita ja tavaroita on muun muassa kullin myynti keskuspankille, kuurojen tulkkauspalvelut, hautapaikan avaamis- ja hoitopalvelut, sekä muu siihen liittyvä palvelu. (Murtomäki 2008, 14 - 15.)

3.3 Pienen kirjanpitovelvollisen helpotukset

Pieni kirjanpitovelvollinen voi esittää taseensa lyhennettynä sekä jättää esittämättä toimintakertomuksen ja useita liitetietoja. Tilinpäätöksen julkistamisesta on säädetty helpotuksia muille kuin osakeyhtiömuotoisille pienille kirjanpitovelvollisille. Pienen kirjanpitovelvollisen liikesalaisuudet eivät huku suuriin numeroihin ja päämiesten moninaisuuteen. Tästä syystä ne saavat aloittaa tulos-laskelmansa bruttovoitoista. Liikevaihtoja eikä ostoja tarvitse esittää erikseen. Pienet osakeyhtiöt on vapautettu toimintakertomuksen laatimisesta, mutta niiden tulee kuitenkin esittää liiketietoinaan ne seikat, jotka osakeyhtiölain mukaan on ilmoitettava toimintakertomuksessa. Kuitenkin kaiken kokoisten asunto-osakeyhtiön on koostaan riippumatta laadittava toimintakertomus, koska asunto-osakeyhtiön toimintakertomus sisältää osakkeenomistajien kannalta erityisen tärkeitä tietoja. Asunto-osakeyhtiötä ei siis ole vapautettu liiketoimintaa harjoittavien pienten osakeyhtiöiden tavoin liiketoimintakertomuksen laatimisesta. (Leppiniemi 2003, 31 - 32.) Asunto-osakeyhtiössä ei tarvita virallista kirjanpitäjää laatimaan kirjanpitoa, vaan sen voi

myös tehdä osakas joka hallitsee tarvittavien tietojen laatimisen ja niiden tarpeellisen tiedon oikeanlaisen esittämisen.

Kirjanpitolaki vaatii poistojen vähentämistä suunnitelman mukaan, kirjanpitolautakunnan mukaan pienen kirjanpitovelvollisen suunnitelmapoistoksi kelpaavat yleensä elinkeinoverolaissa säädetyt enimmäispoistot. Kirjanpitolakiin on säädetty muodollisesti kaikkia koskevia monia mahdollisuuksia, joita käytännössä voivat soveltaa vain pienet kirjanpitovelvolliset. Muut liiketapahtumat kuin käteismaksut on kirjattava neljässä kuukaudessa sen kalenterikuukauden päättymisestä, jona liiketapahtuma tapahtui. Tilinpäätöksen on valmistuttava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. (Leppiniemi 2003, 31 - 32.)

4 Arvonlisäverotusoppaan suunnitteluprosessin kuvaus

Lähdimme työstämään pelkistettyä ja yksinkertaista opasta siihen kuinka ja miten liiketoiminta muutetaan arvonlisäverovelvolliseen toimintaan. Lähtötilanteena oli se että tein toisen opiskelujeni työharjoittelun yhteistyöyrityksessä, ja aloimme harjoittelun loppusuoralla miettimään, mitä tulisi ottaa huomioon jos liiketoiminta laajenisi, vähäisen toiminnan rajan ulkopuolelle. Ajatukseen tarvitsimme varsinaista opasta, jota ei kuitenkaan ollut saatavilla. Vanhan kansan ajattelumallina halusimme yhteistyöyrityksen kanssa löytää tietoa painetusta tekstistä, emme niinkään verkossa olevista tiedoista, taikka tutkielmista. Päädyimme siihen että tekisin toimeksiantajalle juuri siihen tilanteeseen tarvittavan oppaan ja lähteinä tulisi käyttää pääsääntöisesti painetun kirjan tekstejä ja tietoja.

4.1 Alkutilanne

Lähtötilanne oli siis se että toimeksiantaja tarvitsi oppaan siitä kuinka arvonlisäverovelvolliseksi hakeudutaan, mitä tulee ottaa huomioon ja miten asiat muuttuvat, Lähteinä toivomuksena oli käyttää kattavia, sekä monipuolisia eri kirjallisuuksia. Seuraavaksi mietimme ne kohdat joihin tarvitaan vielä lisätietoa ja mitä konkreettisia asioita tulisi ottaa huomioon kun liiketoimintaa aletaan muuttamaan verovelvolliseksi. Päämääränä oli saada opas joka tukee prosessin alkua ja sitä mitä ylipäätään tulee ottaa huomioon kun liiketoiminnan mallia aletaan muuttamaan. Opas on selkeästi rajattu jo toiminnassa pidempään olevalle yritykselle, jonka tarkoituksena on laajentaa liiketoimintaansa, taikka saada enemmän tulosta tilikaudelle. Oppaassa on myös otettu huomioon se että jos tilanteessa olisi yrityksen sukupolven vaihdos, mikä on myös ajankohtainen yhteistyöyritykselle. Lisäksi haluttiin ottaa esille huomioida kun toimintaa laajennetaan eri yritysmuodoista. Tarkemmin jos kyseessä on toiminimi, taikka kommandiittiyhtiö, kuinka olisi liiketoiminnalle kannattavinta toteuttaa muutos. Työn haluttiin olevan käytännöllinen tiivis

opas yhteistyöyritykselle, sekä muille yrityksille jotka harkitsevat liiketoiminnassaan siirtymistä arvonlisäverovelvolliseen toimintaan. Alussa totesimme tiiviin oppaan saaminen olevan hankalaa, sillä arvonlisävero aiheena on todella laaja. Aiheen laajuuden vuoksi oli erittäin tärkeää saada oppaaseen tulevat aiheet rajattua, sekä määriteltyä erittäin tarkasti.

4.2 Suunnitteluvaihe

Opasta lähdettiin suunnittelemaan siten että haastattelin yhteistyöyrityksen johtoa sekä yrityksen erillistä kirjanpitäjää. Haastattelun tuloksena sain koottua kaikki yhteistyöyrityksessä käytössä olevat tiedot, sekä uudet työstämisprosessin kautta mukaan valikoituneet opasta täydentävät menetelmät. Menetelmistä sain koottua kansion, jossa on kaikki työn kannalta oleellinen tieto kustakin menetelmästä selkeästi jäsenellyssä muodossa, sekä tarvittavat tiedot. Kyselylomake oli siinä mielessä helppo toteuttaa, sillä tiedossa oli jo suurin osa jo käytössä olevat menetelmistä. Haastattelussa keskityttiin siis tulevaan aikaan, sillä tämän hetkinen tilanne oli jo tullut tutuksi työskentelyni aikana. Selvitin mitä yhteistyöyritys toivoo muutokseltaan ja mitä muita mahdollisia muutoksia yritys toimintaansa haluaa. Näin oppaan keskeinen sisältö ja ideat olivat lähtöisin työyhteisöstä ja heidän tarpeistaan. Haastattelun toisessa vaiheessa, johon olin tehnyt mind mapin, keskityttiin tarkentamaan tuloksia, haluttua saavutusta sekä asiakaskeisyyttä. Mind map oli loistava apuväline havainnollistamaan keskeiset asiat itselleni. Haastattelun toinen vaihe oli suhteellisen yksinkertaista sillä olin saanut keräämäni tiedon selkeään ja tiiviiseen muotoon. Yhdistin en-sin kaikki haastattelun vastaukset yhteen niin, että yhden kysymyksen alla oli aina siihen saatu vastaus. Tämän jälkeen jaoin vastaukset kolmeen eri osioon: niihin asioihin mitkä olivat jo selkeitä, niihin mitkä ovat vielä epäselviä ja asioihin joihin toivotaan selkeästi lisää selvennystä. Näiden asioiden tiimoilta hain kirjallisista lähteistä täydentävää ja tarkentavaa tietoa opasta varte. Lopuksi tein kirjoitus-, ajatus- ja kasaamistyötä saattaen näin oppaan valmiiseen muotoon.

4.3 Oppaan keskeiset sisällöt

Itse opinnäytetyön alku koostuu taustatiedosta, sekä arvonlisäveron käsitteistä. Opas on lyhytjänteinen, selkeä, tiivis tietopaketti siitä kuinka sitten varsinaisesti liiketoimintaa aletaan muuttamaan arvonlisäverovelvolliseen toimintaan. Mitä asioita tulee ottaa huomioon ja mistä lähdetään liikkeelle ja kuinka siitä tilanteesta jatketaan eteenpäin. Opasta on tukemassa Power-pointilla toteutetut diat liitteenä 3.

Keskeiset sisällöt ovat:

Arvonlisäveron määrittely

Arvonlisäverotuksen tarkoitus

Verokannat
Verottomuus
Veron perusteet
Verovelvollisuus. (Liite 3.)

4.4 Oppaan arviointi

Valitsin opinnäytetyöhöni mielestäni sopivia ja luotettavia, sekä kattavia kirjallisuuslähteitä, verohallinnon internet sivuja, sekä Levirinteen opinnäytetyötä. Parhaaksi lähdemateriaaliksi osoittautui monet erilaiset kirjallisuudet. Tutkielma on tehty ensisijaisesti palvelemaan yhteistyöyrityksen esittämiä sen hetkisiä epäselvyyksiä ja mietintöjä, sekä omia epäselviä käsitteitä sekä tulkintoja.

Lähtökohtana työn oli opettaa yhteistyöyrityksen liiketoiminnan muuttaminen arvonlisäverovelvolliseen toimintaan, siinä huomioon otettavat seikat, sekä muutokset. Samalla työn tekeminen auttoi minua itseäni tiedostamaan, sekä vahvistamaan käsityksiäni siitä mitä ne olleet näiden viiden vuoden aikana kun olen ollut työelämässä. Työ on tehty yhteistyöyritysten esittämiin kysymyksiin hieman kattavimpina vastauksina. Se mihin tarkoitukseen työ on tarkoitettu, onnistui hyvin. Työssä ei ole käsitelty yksinkertaisempia asioita, eikä myöskään syvennetty monimutkaisempiin asioihin, vaan työ on juuri tätä hetkeä koskevia epäkohtia avaamassa. Yhteistyöyritys oli kiitollinen saamastaan oppaasta, toimeksiantaja oli mielissään yhteistyöstä ja eritoten kiitosta tuli siitä että opas pysyi tiivistettynä pakettina, ja nimenomaan toimi yrityksen tämän hetkiseen tarpeeseen ja sillä hetkellä olevien epäkohtien selventämiseen.

5 Johtopäätökset

Arvonlisäverouudistukset tulevat kun arvonlisäverodirektiivi uudistuu ja kehittyy. Merkittävimmät verovelvollisia koskevat muutokset olivat palvelukaupan uudet arvonlisäverolain säännökset sekä palvelukaupan ilmoitusmenettelyn uudistukset. Myös arvonlisäveron palautusmenettely uudistus ja verotilin käyttöönotot ovat olleet isoja muutoksia. Yritysjärjestelmiä koskevat muutokset ovat olleet myös suuria, jossa osakeyhtiölaki muuttui kokonaan. Lisäksi on muutettu elinkeinoverolain sulautumista, jakautumista, liiketoimintasiirtoa ja osakevaihtoa koskevia säännöksiä. Osittaisjakautumisen mahdollistamista myös elinkeinoverolaissa voidaan pitää hyvänä parannuksena, koska osakeyhtiölaki sisältää tämän mahdollisuuden. (Sainio 2011, 408 - 409.)

Arvonlisäverolain ja sitä edeltävien liikevaihtoverolakien säännökset ovat kehittyneet vuosikymmenten aika merkittävästi. Tästä huolimatta veron tarkoitus varojen kerryttäjänä

valtiolle on säilynyt samana. Verotuksen kohdistuminen kulutukseen ja veron kertaantumisen estäminen ovat piirteitä, jotka ovat edelleen selkeästi näkyvissä nykyisissä arvonlisäverolain säännöksissä. Arvonlisävero on ollut ja tulee aina olemaan merkittävä tulonlähde EU:n jäsenvaltiolle. Arvonlisävero on suurin yksittäinen tulonlähde Suomen valtiolle. Arvonlisäverotuksen valvonta ja sen tehostaminen on kehittynyt viime aikoina ja sitä tullaan jatkossa myös kehittämään. Eri maissa onkin lisätty arvonlisäverotukseen liittyviä velvoitteita verovelvollisten osalta. Esimerkkinä palvelukauppaa koskeva raportointivelvollisuus, joka tuli voimaan 2010 vuoden alusta. Tavoitteena on nykyaikaistaa ja yksinkertaistaa palvelujen verotuspaikkaa koskevia sääntöjä ja muuttaa niitä siten, että ne mahdollisimman usein johtavat veron kantamiseen paikassa, jossa palvelu kulutetaan. (Sainio 2011, 410 - 412.)

Suomessa on alettu paremmin ymmärtämään arvonlisäverodirektiivin merkitys. Unionin tuomioistuimen ratkaisut ovat saaneet yhä suurempaa merkitystä Suomen oikeus- ja verotuskäytännössä. Tämä näkyy muun muassa korkeimman hallinto-oikeuden antamien ratkaisujen perusteluissa sekä Verohallinnon ohjeissa. Arvonlisäverolakia on muutettu ja uudistettu monin paikoin viime vuosi-kymmenen aikana, ja sitä tullaan aina jatkossakin tekemään. Se ikään kuin elää hetkessä mukana. Ja tämän vuoksi arvonlisävero on niin kattava käsite eikä sitä koskaan opi kokonaan. (Sainio 2011, 411 - 413.)

Käyttämäni tutkimusmenetelmät haluttujen tulosten saavuttamiseksi olivat lähtökohdan kartoittamiseen tehty haastattelu, sekä kattavat kirjallisuuslähteet. Omakohtaisen kokemuksen perusteella muodostuneet ennakkokäsitykseni työn sisällöstä vastasivat saatua tulosta, mutta antoivat suuremman käsityksen, sekä tarkan tiedon asioihin. Voidaan todeta että yhteistyöyrityksellä on mahdollisuus laajentumiseen ja lähtövalmiudet liiketoiminnan muuttamiseen arvonlisäverovelvolliseen toimintaan. Tämän opinnäytetyön tuloksena syntyneen oppaan suunnittelun alkuvaiheessa totesin että työ tulee rajata hyvin, ja pitää tieto mahdollisimman ytimekkäänä. Power-pointilla on siinä suhteessa iso merkitys että yhteistyöyritys voi helposti muistaa asioita jotka näissä ovat kiteytettynä, jolloin säästyy aikaa pidemmältä lukemiselta, joka oli toimeksiantajan suurimmista toiveista.

Kehittämisideoita liiketoiminnan muuttamisesta verovelvolliseen toimintaan voisi olla tästä työstä syntyneen oppaan jatkoversiona, joka auttaisi tukemaan muutosta jatkossakin, jota luulen että toimeksiantaja voisi tarvita. Jatko-opas voisi enemmän keskittyä niihin haasteisiin joka muutoksen jälkeen ovat tulleet, esimerkiksi kirjanpidollisissa tehtävissä. Arvonlisäveron kirjaamiseen yhteistyöyritys tarvitsee tilikarttaansa lisää tilejä, joilla kaikkien tositteiden kirjaaminen onnistuu. Tositepohjaan, sekä ylipäätään kirjanpito-ohjelman kattava tutustuminen arvonlisäveron kohdalla on tärkeää, ja siihen olisi ainakin hetkellisesti hyvä palkata asian osaava ihminen.

Mikäli yhteistyöyrittäjä päätyy muuttamaan liiketoimintansa arvonlisäverovelvolliseen toimintaan, olisi hyvä laittaa prosessin etenemistilanteen pääkohdat ylös. Näitä pääkohtia voisi verrata tämän oppaan kohtiin ja tehdä mahdolliset muutokset ja lisäykset. Liiketoiminnan mahdollisen muutoksen jälkeen olisi hyvä laittaa merkille ne kohdat joissa olisi huomioitavaa, epäkohtia, epäselvyyksiä, jotka puolestaan auttaisi jatko-oppaan laatimista, tai nykyisen oppaan laajentamista. Tällä hetkellä yhteistyöyrittäjän tilanne on niin hyvä että itse varsinaiseen liiketoimintaan ei tarvitse tehdä muutoksia ennen varsinaista liiketoiminnan muuttamista. Muutoksen teko tosin kannattaisi tehdä hieman nopeammassa tahdissa ja jättää harkinta-aika lyhemmäksi, sen jälkeen kun on muutoksen tuomat mahdollisuudet tullut selville. Ongelmakohtiksi meinasin syntyä toimelähtöisen vastustuksen laajempien lähteiden käyttöön, sillä hän nimenomaan halusi lähteiden tulevan pääsääntöisesti painetusta kirjallisuudesta. Toinen ongelmakohta oli todella laajan asian supistaminen tarpeeksi pieneksi tietopakettiksi, jotta kyseessä oli helppo ja yksinkertaisesti havainnollistava opas.

Lähteet

Painetut

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2001. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Vantaa: Dark.

Leppiniemi, J. 2003. Kirjanpidon ja verotuksen ongelmat. Juva: WS Bookwell.

Leppiniemi, J. & Walden, R. 2009. Tilinpäätös ja verosuunnitelu. Helsinki: WS Bookwell.

Levirinne, M. 2011. Arvonlisävero lyhyt oppimateriaali, Opinnäytetyö. Tampere.

Murtomäki, O. 2008. Yrittäjän arvonlisäverokirja. Helsinki: Edita.

Pipatti, M. & Vahtera, P. 1999. Arvonlisävero 4 Selviytymisopas. Jyväskylä: Gummerrus.

Rissanen, T. 2004. Yrityksen verosuunnitelu ja kuumat veroneuvot. Kustannusosakeyhtiö Pohjantähti.

Sainio, N. 2011. Yritysjärjestelyt arvonlisäverotuksessa. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino.

Internet lähteet

Vähäinen liiketoiminta on arvonlisäverotonta. Viitattu 13.11.2015.

<https://www.vero.fi/fi->

[Fl/Yritys_ ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ ja_saatio/Arvonlisaverotus/Vahainen_liiketoiminta_on_arvonlisaverot\(9640\)](https://www.vero.fi/fi-Fl/Yritys_ ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ ja_saatio/Arvonlisaverotus/Vahainen_liiketoiminta_on_arvonlisaverot(9640))

Liitteet

Liite 1 Opas. Kuinka arvolisäverovelvollinen liiketoiminta käytännössä toteutetaan	21
Liite 2 Arvolisävero-oppaan tehtäväkysymyksiä	27
Liite 3 Opetus diasarjat arvonlisäverosta	28

Liite 1 Opas. Kuinka arvonlisäverovelvollinen liiketoiminta käytännössä toteutetaan

Toiminnan aloittaminen ja rekisteröityminen

Kun verovelvollinen merkitään arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, annetaan hänelle Y-tunnus, ellei hänellä sitä jo ole aiemmin rekisteriin merkitsemisen tms. johdosta. Y-tunnus toimii samalla kansallisena arvonlisäverotunnisteena. Kansainvälisessä kaupassa VAT-tunniste muodostetaan Y-tunnuksesta. Verovelvollinen voi huolehtia velvollisuuksistaan ja käyttää oikeuksiaan vasta, kun hänet on merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Ilman Y-tunnusta ei yrityksellä ole oikeutta merkitä arvonlisäveroja, joka puolestaan voi vaikuttaa ostajan päätökseen yhteistyöstä. Jos ostava yhteistyökumppani on verovähennyskelpoinen, ei se useimmiten hanki ostoja kuin sellaiselta yritykseltä joka myös on verovelvollinen. (Murtomäki 2008, 27 - 29.)

Verovelvollisen on annettava perustamisilmoitus ennen verollisen liiketoiminnan aloittamista. Verovelvolliset merkitään arvonlisäverovelvollisten rekisteriin siitä lukien, kun verollinen liiketoiminta alkaa. Rekisteriin voidaan kuitenkin merkitä jo siitä lukien, kun verovelvollinen ryhtyy hankkimaan tavaroita ja palveluja verollista liiketoimintaansa varten. Mikäli toiminta on aloitettu ennen rekisteriin ilmoittautumista, verovelvollinen merkitään takautuvasti rekisteriin siitä lukien, kun verollinen toiminta on aloitettu. (Murtomäki 2008, 27 - 29.) Näissä tapauksissa jossa hankinnat alkavat jo ennen varsinaista liiketoimintaa voivat esimerkiksi olla ravintolan remontointi ja tarvittavien välineiden hankinta. Remontointikohteissa aika ja hankintojen suuruus on huomattavasti laaja-alaisempaa ennen varsinaisen liiketoiminnan alkamista.

Vapaaehtoinen verovelvollisuus voidaan rekisteröidä hakemuksen saapumispäivästä tai ilmoitetusta myöhemmästä ajankohdasta lukien. Koska kyseessä on vapaaehtoinen hakeutuminen arvonlisäverovelvolliseksi, voi hakemuksen tehdä milloin tahansa. Tämä on kannattavaa yleensä silloin, kun merkittävä osa verovelvollisen asiakkaista on arvonlisäverovelvollisia. Hakeutumisella estetään verojen kertaantuminen, eikä tuotteisiin jaa piilevää veroa, joka yleensä nostaa tuotteen lopullista myyntihintaa. (Murtomäki 2008, 27 - 29.)

Verovelvolliseksi rekisteröityminen on joko pakollista tai vapaaehtoista toiminnan laadusta riippuen. Veron suorittaminen tapahtuu pääsääntöisesti suoriteperusteisesti eli vero maksetaan valtiolle joka kuukausi sen mukaan, mitä todellisuudessa on luovutettu ostajalle kyseisen kuukauden aikana. Ennakkomaksutapauksissa vero suoritetaan maksuperusteen mukaan. Vähennysoikeus syntyy veron maksun tavoin suoriteperusteisesti, eli veron saa vähentää siinä kuussa, kun suorite on vastaanotettu. Kausiveroilmoituksella nimensä mukaisesti ilmoitetaan kohdekuukauden aikana tapahtuneista myyneistä ja ostoista kertyneet tilitettävät ja vähennettävät verot itsenäisesti. (Levirinne 2011, 40 - 43.)

Arvonlisäverolain pääsäännön mukaan liiketoiminnan harjoittaja, jonka tilikauden liikevaihto on yli 8.500 euroa, on toiminnastaan arvonlisäverovelvollinen ja velvollinen ilmoittautumaan arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ennen verollisen toiminnan aloittamista. Jos tilikausi on lyhempi tai pidempi kuin 12 kuukautta, liikevaihto muunnetaan 12 kuukauden liikevaihtoa vastaavaksi. (Murtomäki 2008, 28 - 28.) Verovelvollisen on jokaiselta kalenterikuukaudelta annettava verovirastolle valvontailmoitus. Samalla ilmoituksella ko. kuukauden arvonlisäverotietojen kanssa ilmoitetaan myös seuraavan kuukauden työnantajasuorituksia koskevat tiedot. Ilmoituksessa merkitään myös suoritettava vero kotimaan myynneistä verokannoittain, sekä suoritettava vero yhteisöhankinnoista, eri verokannat yhteensä laskettuna.

Jos vähennettävä vero on säännönmukaisesti suurempi kuin myynnistä tilitettävä vero, on tällöin oikeus saada vähentämättä jäävä vero takaisin kuukausittain ennakkoeropalautushakemuksella. Jos puolestaan vähennettävä vero on tilapäisesti myynnistä suoritettavaa veroa suurempi, vähennettävän veron osuus ilmoitetaan verovirastolle valvontailmoituksella ja erotus siirtyy seuraavan kuukauden ilmoituksella vähennettäväksi. Edelliseltä kuukaudelta vähentämättä jäänyt määrä ilmoitetaan seuraavan kuukauden ilmoituksella verovirastolle erillisenä summana. Kalenterikuukaudelta suoritettavien verojen ja vähennettävien verojen erotus (tilitettävä vero) maksetaan valtiolle viimeistään kalenterikuukautta seuraavan kuukauden 12.päivänä. Jos mainittu päivä on pyhäpäivä veron saa maksaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Jos verovelvollinen on kuukausi-ilmoituksissaan tehnyt virheen, eli ilmoittanut myynnistä suoritettavan veron liian suurena tai vähennettävän veron liian pienenä, saa hän oma aloitteisesti oikaista tehdyn virheen. Oikaisu voidaan tehdä saman tilikauden myöhempien kalenterikuukausien arvonlisäverolaskelmissa. Mikäli virhettä ei korjata ajoissa, ei voida muutoksenhakueinona käyttää enää valitusta tai oikaisuvaatimusta. Virheen korjaaminen, eli liikaa suoritettujen verojen palauttamiseksi tällöin tapahtuu verovirastolle lähetettävällä hakemuksella. Verovirasto käsittelee palautushakemuksen, jos hakemus hyväksytään, palauttaa verovirasto liikaa suoritettua veron. Jos verovirasto ei hyväksy vaatimusta tai hyväksyy sen vain osittain, se antaa asiasta kirjallisen valituskelpoisen päätöksen. Hakemus voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jolta verovelvollinen on suorittanut liikaa veroa. Verovelvolliselle palautetaan myös sellainen vero, jonka verovirasto esimerkiksi tarkastuksen yhteydessä havaitsee suoritetuksi liikaa. (Pipatti & Vahtera 1999, 72 - 80.)

Yhtiömuodon muutokset

Yhtiömuotoja koskevan suunnittelua suunniteltaessa on mietittävä osinkojen kahdenkertainen verotus, pääomatulon verokanta kansainvälisen verokilpailun takia laskusuunnassa, henkilöyhtiöiden verotus on riippuvainen palkansaajan tuloverotuksen kehityssuunnasta, henkilöyhtiö on yritystoiminnassa tai sukupolvenvaihdoksessa yleensä osakeyhtiötä hankalampi etenkin veroseuraamuksissa niin myyjälle kuin ostajallekin. Lisäksi henkilöyhtiö, toiminimi tai yksityisliike kannattaa muuttaa osakeyhtiöksi ennen yrityskauppaa tai sukupolvenvaihdosta, jos siirrettävänä on merkittäviä osuuseriä. Jos kaupan kohteena on esimerkiksi pieni palveluyritys, niin veroseuraamuksia on enemmän syytä painottaa asioiden ja liiketoiminnan joustavaa sujumista. Välttämättömän tarpeen vaatiessa avoin yhtiö on yhtiömiesten halutessaan joustavasti muutettavissa kommandiitti-yhtiöksi, kommandiittiyhtiö osakeyhtiöksi. Osakeyhtiölaki ei tunneta osakeyhtiön muuttamista takaisin kommandiittiyhtiöksi. Verosuunnittelun osalta oleellista on omistuksellisen jatkuvuuden säilyminen muutosten yhteydessä, muutoin veroseuraamukset saattavat muodostua hyvinkin kalliiksi. (Rissanen 2004, 49 - 50.)

Yhtiömuodon muutokset yritysverotuksessa

Yhtiömuodon muutokset tulevat yleensä ajankohtaiseksi liikkeenluovutussuunnitelman tai sukupolvenvaihdoksen yhteydessä. Yhtymä ei purkaudu verotuksessa, eikä liikkeen- tai ammattiharjoittajan toiminta keskeydy, jos liiketoiminnan varat ja velat siirtyvät samoista arvoista uuteen toimintamuotoon. Liikkeen tai ammattiharjoittaja sekä maa- ja metsätalouden harjoittaja voi ilman erityisiä veroseuraamuksia jatkaa elinkeinotoimintaansa, jos sitä jatketaan avoimena yhtiönä ja hän tulee siihen osakkaaksi. Kommandiittiyhtiönä, kun hän tulee vastuunalaiseksi yhtiömieheksi. Osakeyhtiönä, jos hän merkitsee kaikki osakkeet. (Rissanen 2004, 51 - 52.)

Elinkeinotoimintaa tai maa- ja metsätaloutta harjoittava yhtymä tai kuolinpesä voi jatkaa toimintaansa avoimena yhtiönä, kun vähintään yksi yhtymän osakkaista tulee yhtiömieheksi. Kommandiittiyhtiönä, jos joku osakkaista tulee yhtiömieheksi. Osakeyhtiönä, kun yksi tai useampi yhtymän osakas merkitsee kaikki osakkeet.

Purkautuvan kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies tai avoimen yhtiön yhtiömies jatkaa toimintaa ammatin-, liikkeen- tai maa- ja metsätalouden harjoittajana. (Rissanen 2004, 51 - 52.)

Avoin yhtiö voidaan muuttaa kommandiittiyhtiöksi tai osakeyhtiöksi. Kommandiittiyhtiö avoimeksi yhtiöksi, tai osakeyhtiöksi, yhtiömuodon muuttamisesta säädetyn lain säätämällä tavalla. Näissä eritystilanteissa on sovellettavat menettelytavat ainutkertaisia, jotka tulee valmistella huolella. Esimerkiksi osuus-kunta on mahdollista muuttaa osakeyhtiöksi. Ammatinhar-

joittajan tai toiminimen muuttuessa henkilöyhtiöksi on huomattava se, että henkilöyhtiöön tarvitaan vähintään toinenkin yhtiömies. Henkilöyhtiö muuttuu osakeyhtiöksi vasta kaupparekisterimerkinnällä. Verotuksellisesti on järkevää suorittaa yksityisnostoja ennen kaupparekisterimerkintöjä. Yhtiömiehen voivat nostaa yhtiöstään kaikki ne varat, jotka eivät ole tarpeen elinkeinotoiminnassa. Nettovarojen tulee riittää osakepääoman katteeksi käyvin arvoin laskettuna. Yksityisnostot voivat kohdistua vain kertyneisiin voittovaroihin tai yhtiöön sijoitetuihin varoihin. Henkilöyhtiön muuttamisessa osakeyhtiöksi on paikallaan huomioida myös se, että mahdollinen toimintavaraus purkautuu henkilöyhtiön tuloksi muutostili-kautena. (Rissanen 2004, 51 - 52.)

Arvonlisäverotus verosuunnittelussa

Arvonlisäverotuksen huomioiminen verosuunnittelussa painottuu viiteen päätilanteeseen. Omaan verotarkastukseen, yrityksen kassavirtaan, sukupolven-vaihdokseen tai muuhun yrityksen luovutukseen, liiketoimintasuunnitteluun, sekä negatiivisen arvonlisäverotuksen tilanteeseen. (Rissanen 2004, 78 - 78.)

Oma verotarkastus

Oma verotarkastus on syytä tehdä huolella, sillä veroviranomaisten arvonlisäverolaskelmissa, viivästyskoroissa, palautuskoroissa ja kuittauksissa on paljon virheitä. Yrityksen kannattaa tehdä kaikista arvonlisäverotapahtumistaan tarkat omat laskelmat ja vaatia havaittuihin virheisiin oikaisua. Vaikka viran-omaiset tekevät tarkastuksia, he harvoin kuitenkaan oikaisevat omatoimisesti havaitsemiaan virheitä, jos virheet on tehty veronmaksajan vahingoksi. (Rissanen 2004, 78 - 78.)

Kassavirta

Yrityksen kassavirrassa arvonlisäverojen erät ovat suuria etenkin liiketoimintakauppojen tai muiden vastaavien suurehkojen luovutusten yhteydessä. Näiden ajoituksen ja mahdollisen jaksotuksen suunnittelussa on huomioitava arvonlisäverollisten toimitusten ajankohdat kassavirtavaikutusten näkökulmasta. (Rissanen 2004, 78 - 79.)

Sukupolvenvaihdos

Sukupolvenvaihdokseen tai muuhun yrityksen luovutukseen liittyen on paikallaan tehdä vertailulaskelmia siitä, missä määrin ja mitä osia luovutuksesta toteutetaan arvonlisäverollisena liiketoiminnan myyntinä ja mitä osia yrityskaupalla osakkaiden tai yhtiöosuuksien myyntinä.

Myös ostajan kannalta tämä pohdiskelu avaa tärkeitä näköaloja yritysostonsa rahoitukseen ja mahdollisten luottojen korkojen vähennysoikeuteen liikekuluna. (Rissanen 2004, 78 - 79.)

Liiketoiminnan kokonaissuunnittelu

Arvonlisäverotus verosuunnittelussa painotus liiketoiminnan kokonaissuunnittelussa on tärkeää, siten että käyttämällä mahdollisimman laajasti yritystoiminnan alihankintoja, verkostoyhteistyötä, yritys pääsee hyödyntämään toisten EU-maiden halvempaa kustannustasoa ja matalampaa arvonlisäverokantaa. Uusien vero- ja muilta kustannuksiltaan edullisten uusien jäsenmaiden myötä Pk-yrityksenkin kannattaa harkita sijoituspaikkojaan sekä liiketoiminnan yleisen kilpailukyvyyn että verosuunnittelun näkökulmista. (Rissanen 2004, 78 - 79.)

Negatiivisen arvonlisäverotuksen tilanne

Negatiivisen arvonlisäverotuksen tilanteen syntyminen kannattaa yrityksen huomioida mahdollisuuksien mukaan verosuunnittelussa. Palautusten hakeminen ja saaminen on työläs prosessi etenkin Pk-yrityksille. On kuitenkin toimi-aloja, joissa vähennyskelpoisia ostoja kertyy säännönmukaisemmin enemmän kuin veronalaista myyntiä. On todennäköistä että sukupolvenvaihdoksesta ja yritysluovutuksesta ainakin osa kannattaa toteuttaa arvonlisäverollisena liiketoiminnan myyntinä luovutuksen rahoituksen ja korkojen vähennysoikeuden näkökulmasta. (Rissanen 2004, 79 - 80.)

Tilinpäätös- ja verosuunnittelu

Tilinpäätöksen ja verotuksen suunnittelu on osa yrityssuunnittelua. Verosuunnittelun tarkoituksena on esittää, miten verot vaikuttavat yrityksen eri aikavälejä koskeviin suunnitelmiin. Suomessa kirjanpito ja verotus kytkeytyvät monin tavoin toisiinsa, näin ollen myös tilinpäätössuunnittelu liittyy läheisesti vero-suunnitteluun. Tilinpäätökseen liittyviä näkökulmia ovat verotukseen liittyvät tekijät, yrityskuva, sekä omistajan henkilökohtaisen talouden rahoittaminen, ja veronäkökulma. Tavoitteena on ottaa huomioon samanaikaisesti taloudelliset tapahtumat, ja suunnitelmat sekä tilinpäätöksessä että veroilmoituksessa. Tavoitteet ovat usein tilannesidonnaisia, tavallisimmin ne koskevat seuraavia osa-alueita:

- Eri tarkoituksiin yksittäisien tietojen saamisen helppous kustannustehokkaasti kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä
- Tilinpäätöksen esittämistavan valinta, esimerkiksi selkeä ja avoin tilinpäätös tieto tai liikesalaisuuksien ja niihin verrattavien yritystä koskevien tietojen paljastumisen estäminen
- Tuloksen mitoittaminen ja sen sisällön mistä tulos muodostuu suunnittelu, huomioiden voitonjakoa koskevat tavoitteet

- Haluttujen veroratkaisujen aikaansaaminen, kirjanpito-, yhteisö- ja veronlain säädännön välisistä yhteyksistä johtuvien veronäkökulmien huomioon ottaminen. (Leppiniemi & Walden 2009, 17 - 18.)

Verosuunnittelun keskeisimpiin tavoitteisiin kuuluu suunniteltujen toimenpiteiden veroseuraamusten ennakoiminen, kuten investointien verovaikutusten ennakointi. Niiden menettelytapojen etsiminen, jolla tavoitteet saavutetaan mahdollisimman edullisin verokustannuksin. Tässä esimerkkinä voisi olla osinkojen jakaminen siten että niistä ei tarvitse maksaa veroja. Turha verojen maksaminen osingonjaossa tuo negatiivista vaikutusta sekä osingon saajalle, että yritykselle. Olisi myös otettava huomioon yllättävistä verotulkinnoista ja odottamattomista verolainsäädännön muutoksista johtuvien hallitsemattomien verotustilanteiden estäminen. (Leppiniemi & Walden 2009, 18 - 19.)

Yritysmuodolla on keskeinen vaikutus sekä yrityksen että sen omistajien verotukseen. Osakeyhtiötä ja osuuskuntia verotetaan yhteisöinä. Verotukselle on ominaista, että vero yhteisön tulosta maksuunpannaan yhteisölle itselleen. Yhteisöjen osakkeet ja osuudet ovat ilmoittamisvelvollisuuden alaista varallisuutta omistajilleen. Omistajia verotetaan yhteisöltä saamistaan tuloista - kahdenkertaisen verotuksen lieventämiseksi tai poistamiseksi on erillissäännöksiä. Avoimia yhtiöitä ja kommandiittiyhtiöitä kutsutaan verotuksessa elinkeinoyhtymiksi. Elinkeinoyhtymän tulos verotetaan omistajien tulona. Yksityisliikkeen tulo verotetaan liikkeenharjoittajan tulona. Elinkeinoverotus perustuu keskeisiltä osilta kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä saataville tiedoille. (Leppiniemi & Walden 2009, 18 - 19.)

Liite 2 Arvonlisävero-oppaan tehtäväkysymyksiä

Arvonlisäveron kirjaus kotimaan kaupassa. Luvut verottomia hintoja.

1. Ravintola X Oy ostaa tarvikkeita Tukku Oy:stä 1 500 eurolla. Tee kirjaukset sekä Ravintolan että Tukun kirjanpitoon.
2. Ravintola X myy annoksen käteisellä hintaan 24.50 euroa. Tee kirjaukset Ravintolan kirjanpitoon.
3. Parturi Liisa tekee hiustyön asiakkaalleen hintaan 90 euroa. Asiakas maksaa käteisellä. Tee kirjaukset Parturi Liisan kirjanpitoon.
4. Timon Rakennus tekee urakkana kylpyhuoneen saneerauksen kerrostaloon hinnalla 27 500 euroa. Työn ostaja on rakennusurakointifirma, joka on kerrostalon pääurakoitsija. Tee kirjaukset Timon Rakennuksen kirjanpitoon.
5. Yksityinen kampaamokoulu Tähtipaplarit Oy tarjoaa parturikampaajan koulutusta hintaan 8 400 euroa/koulutus. Koulutus vastaa valtion hyväksymää parturikampaajan ammattitutkintoa. Kirjaa yhden koulutuspaketin myynti Tähti-paplarit Oy:n kirjanpitoon.

Liite 3 Opetus diasarjat arvonlisäverosta

ARVONLISÄVEROTUS

Mikä on arvonlisävero?

- Yrityksille läpikulkuerä
- Myynnin ja ostojen alv ilmoitetaan kuukausittain valtiolle
- Kulutusvero eli kaikki kuluttajat ovat veron lopullisia maksajia
- Sisältyy lähes kaikkiin tavaroihin ja palveluihin, verottomuus on poikkeus

Arvonlisäveron tarkoitus

- ▣ Valtion suurin tulonlähde
- ▣ Verokantoja on monia eri käyttötarkoituksiin
- ▣ EU:n verotuksen harmonisointi ja ulkomaan kaupan helpottaminen

Verokannat

- ▣ 24 %
 - Yleinen verokanta
- ▣ 14 %
 - Elintarvikkeet, rehut
 - Ravintola- ja ateriapalvelut (alkoholi 24%)
- ▣ 9 %
 - Kirjat, kuljetus, majoitus, lääkkeet
- ▣ 0%
 - Rahoitus- ja vakuutuspalvelut
 - kansainvälinen kauppa

Verotonta

- ▣ Terveysten- ja sairaanhoito
- ▣ Sosiaalihuolto
- ▣ Koulutus
- ▣ Rahoitus- ja vakuutuspalvelut
- ▣ Kiinteistöt
- ▣ Esiintymis- ja tekijänpalkkiot

Veron peruste

- ▣ Summa, josta lasketaan verokannan mukainen veron määrä
- ▣ Tuotteen tai palvelun hintaan lasketaan ennen veroja:
 - Tuotteen tai palvelun sovittu veroton hinta
 - Hinnanlisät
 - Toimituskustannukset
 - Laskutuskustannukset
 - Pakkauskulut

Kuka on verovelvollinen?

- ▣ Itsenäinen yritys tai yhteisö
- ▣ Liiketoiminnan harjoittaja
- ▣ Verovelvollinen jos liikevaihto on yli 8 500 euroa tilikaudessa.
- ▣ Pääsääntö: Myyjä suorittaa alv:n myymistään tavaroista ja palveluista

Pienyrittäjät

- ▣ Pienyrittäjä arvonlisäverolaissa, jos liikevaihto alle 22 500 euroa tilikaudessa
- ▣ Liikevaihto 8 500-22 500
 - Saatavilla verohuojennusta
 - Rekisteröinti arvonlisäverovelvolliseksi
- Liikevaihto alle 8 500
 - Ei pakollista rekisteröitymistä
 - Vapaaehtoinen verovelvollisuus mahdollista

Muut verohelpotuksiin oikeutetut

- ▣ Invalidit
 - Tietyin ehdoin oikeutettuja verottomaan liiketoimintaan
- ▣ Yleishyödylliset yhteisöt
 - Verovelvollisia ainoastaan elinkeinotulostaan
 - Riippuvuus tuloverolain määritelmään elinkeinotoiminnasta
- ▣ Uskonnolliset yhdyskunnat

Vähennysoikeus

- ▣ Ostaja saa vähentää tavaraan tai palveluun sisältyneen arvolisäveron
- ▣ Vähennysoikeus on jos tavara tai palvelu tulee arvonlisäverollisen liiketoiminnan käyttöön, ostaja ja myyjä ovat verovelvollisia.
- ▣ Vähennysoikeutta ei ole jos hyödyke tulee yksityiskäyttöön

Vähennysoikeuden ulkopuolelle jäävät

- ▣ Verovelvollisen tai henkilökunnan yksityiskäytössä olevat kiinteistöt
- ▣ Työmatkat
- ▣ Edustusmenot
- ▣ Tuotteet joihin on sovellettu marginaaliverotusmenettelyä
- ▣ Kulkuneuvot jotka eivät kuulu liiketoimintaan
- ▣ Matkanjärjestäjän välittömät asiakkaalle tehdyt hankinnat, vaikka myisi ne omissa nimissään

Oman käytön verotus

- ▣ Pääasiassa yksityiskäyttöön ottamisen verottamista
- ▣ Tavoitteena tasa-arvoinen verotus
 - Yksityiskäytössä olevien tavaroiden ja palveluiden yrityksen nimiin ostamisen estäminen
 - Yrityslahjojen ym. Verotus
- Oman käytön verotusta sovelletaan:
 - Tavarain ottaminen yksityiseen käyttöön
 - Tavarain ottaminen vähennykseen oikeuttamattomaan käyttöön
 - Tavarain valmistaminen yrityksessä yksityiseen käyttöön

Marginaaliverotus

- ▣ Veron peruste on poikkeuksellisesti jälleenmyyntihinnan ja ostohinnan erotus
- ▣ Sovelletaan käytettyjen tavaroiden sekä antiikki-, taide- ja keräilyesineiden myyntiin